

Washingtoni nőügy

VISSZHANG - LXI. évfolyam, 16. szám, 2017. április 21.

2015 májusában levelet kaptam Szemerényi Réka washingtoni nagykövettől, mert rosszellotta, hogy egy angol nyelvű cikkben azt írtam, nem kellett volna fogadnia Szávay István és Staudt Gábor jobbikos képviselőket, amikor Washingtonban jártak. Azt írta, hogy „kötelessége volt” paroláznia a jobbikosokkal. Kötelessége? – morfondíroztam magamban. Elődje, a majd három évtizeddel idősebb Szapáry György soha nem állt szóba velük. Ez azért súlyos baki. A négygyermekes, mindig mosolygós Szemerényi kinevezése sokunkat meglepett. Nem volt előzetes diplomáciai gyakorlata, és a washingtoni nagykövetség igencsak kényes poszt, ott nem lehet hibát elkövetni. A magyar-amerikai kapcsolatok is szomorú állapotban vannak, de életrajza meggyőző volt, már-már túlságosan is meggyőző. Államtitkár, a Világbanknál is dolgozott, Johns Hopkins University, Institut Européen des Hautes Études Internationales, több egyetem vendégelőadója, PhD, MOL tanácsadó. 2001-ben magától Jacques Chirac elnöktől kapta meg a Francia Nemzeti Érdemrend Parancsnoki fokozatát, és a Fidesz európai parlamenti képviselőjelöltje is volt.

Talán csak nem „béleli” az életrajzát? Mert Szemerényi két évtized alatt többet tett le az asztalra, mint mások több emberöltő alatt, és közben még négy gyermeket is szült és nevel. Lehetséges lenne, hogy a dinamikus hölgy hajlamos a túlzásokra? Kinevezése után rögtön azt nyilatkozta, hogy egyértelműen pozitív fordulat következett be a két ország viszonyában. Az szerinte Colleen Bell amerikai nagykövet asszony tevékenységének, másrészt a magyar kormányzat részéről tett gesztusoknak köszönhető. Lám, lám, máris jobbra fordultak a dolgok. Miután Donald Trumpot elnökké választották, a pozitív fordulat folytatódott. Trump telefonon beszélt Orbánnal, és Szemerényi az Inforádió *Aréna* című műsorában elmondta, hogy a hívás túlmutatott egy udvariassági beszélgetésen, és már ő is találkozott Trumppal. „Ez egy közvetlen baráti társaságon keresztüli találkozás volt, ahol beszélgettünk. Azt láttam, hogy Donald Trump nagyon pozitívan értékelte ezt a telefonbeszélgetést. Úgy kezdte, most beszéltem a magyar miniszterelnökkel, nagyon remek ember, és ezt nagyon fontosnak tartom, hiszen egy olyan új időszak előtt állunk a nemzetközi életben általában is, amikor a bizalom, az egymás ismerete nagyon fontos lesz ahhoz, hogy tudjunk előrelépni a nagyon kemény helyzetek megoldásában.”

Megváltoztak a dolgok Washingtonban. A magyar diplomácia hatékonyan dolgozik, és már nem mellőzik diplomatáinkat, mint ahogy azt Obama idejében tették – gondoltam magamban. Jeffrey D. Gordon, egy lobbista, aki Trump tanácsadója is volt, és gyakran megfordult a washingtoni követségen is, Budapesten elmondta a Mandinernek, hogy Trump csapata csodálja és tiszteli Orbán Viktort. A magyar miniszterelnök washingtoni meghívásáról pedig úgy vélekedett, hogy mivel azt maga Orbán jelentette be, nyugodtan készpénznek vehető. Közben a magyar állam 16,5 millió dollárt (4,5 milliárd forint) fizetett ki egy kétezer négyzetméteres, majd 150 éves washingtoni palotáért. Az épület közel van a Fehér Házhhoz, az lesz az új nagykövetség. Szükség van arra, hiszen minden jel szerint Magyarország komoly diplomáciai szerepre számíthat a jövőben.

Szemerényi remek viszonyt épített ki Trumppal és stábjával; háromszor is találkozott az amerikai elnökkel. Sőt, a *Figyelő*nek adott interjújában elmondta, hogy már a fél amerikai kormánnyal találkozott. Annyira jó a kapcsolat, hogy most más nagykövetségek is hozzá jönnek tanácsokért! Trump elnök ismerősként köszönti, és többször tárgyalt Jeff Sessions igazságügyi miniszterrel, beszélt Mike Pence alelnökkel, Wilbur Ross kereskedelmi miniszterrel és Rex Tillerson külügyminiszterrel is.

A nagykövet asszony valóságos csodát művelt! Kiválóak az amerikai kapcsolatok.

Márciusban Szijjártó Washingtonba utazott, hogy Tillerson külügyminiszterrel előkészítse az Orbán-Trump-

csúcstalálkozót. A magyar miniszterelnök végre kiléphet a világpolitika porondjára, és ahogy a Szputnyik orosz hírportál írta, „akár híd is lehet” Trump és Putyin között. Szijjártó Washingtonban tudta meg, hogy Tillerson nem fogadja. Az amerikai külügyminiszternek nem akadt néhány perce arra, hogy leüljön egy megbeszélésre. Mi lett a pozitív fordulattal? A közeli kapcsolatokkal?

Napokon belül megtudtuk, hogy hazahívják Szemerkényit. Csomagolhat, és már utódja is van a debreceni illetőségű Szabó László külgazdasági és külügyi államtitkár személyében. Ő már be is járta az USA-t, itt is volt nálunk Kaliforniában, ahol találkozott földijével, az ugyancsak debreceni Los Angeles-i főkonzullal, Széles Tamással. (Egyébként az Orbán-kormány csendben már korábban visszahívta Szabó Ferenc chicagói főkonzult is.) Amikor Orbán Viktort kérdezték Szemerkényiről, csak annyit mondott: „Nőügyekkel nem foglalkozom.” Udvariatlan válasz volt ez, de szerintem visszafogta magát. Mondhatott volna cifrábbat is, hiszen csúnyán megvezették.

A magyar-amerikai kapcsolatok mélyponton vannak, ugyanúgy mint Obama elnöksége alatt.